

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 31887/2023
21.02.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Вукојица Секулић, адвокат из ..., против тужене Република Србија, Министарство правде, Високи савет судства, Привредни суд у Београду, чији је заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде имовинске штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Нишу Гжрр1 182/21 од 11.07.2023. године, у седници већа одржаној 21.02.2024. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Нишу Гжрр1 182/21 од 11.07.2023. године, као изузетно дозвољеној ревизији.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Вишег суда у Нишу Гжрр1 182/21 од 11.07.2023. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Нишу Гжрр1 182/21 од 11.07.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Нишу Прр1 278/20 од 18.05.2021. године, којом је одбијен као неоснован приговор тужене о литиспенденцији (став први изреке првостепене пресуде), одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да исплати тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року на име ненаплаћеног потраживања у поступку стечаја Ст 181/10 пред Привредним судом у Београду износ од 42.841,54 динара (став други изреке првостепене пресуде) и одбијен захтев тужиоца да се обавезе тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка (став трећи изреке првостепене пресуде). Ставом другим изреке побијане другостепене пресуде, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, као посебну, због погрешне примене материјалног

права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је на основу члана 404. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23 – други закон), оценио да ревизија тужиоца није изузетно дозвољена.

Према одредби члана 404. став 1. ЗПП, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Из наведеног произилази да су законом изричито прописани додатни, посебни услови, под којима ревизијски суд може изузетно дозволити ревизију и одлучити о овом правном леку и онда када ревизија није дозвољена на основу члана 403. ЗПП.

Истицање погрешне примене материјалног права представља законски разлог за изјављивање посебне ревизије искључиво уколико због погрешне примене материјалног права у другостепеној одлуци постоји потреба да се размотре правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Предмет тужбеног захтева је исплата ненаплаћеног потраживања у износу од 42.841,54 динара, имајући у виду да је решењем Привредног суда у Београду Р4 Ст 928/19 од 20.08.2019. године утврђено да је тужиоцу у поступку пред Привредним судом у Београду Ст 181/10 повређено право на суђење у разумном року који се води над стечајним дужником „Европа осигурање“ АД у стечају, а да је у наведеном у стечајном поступку тужиоцу признато новчано потраживање у износу од 42.460,00 динара и исти није намирен у стечајном поступку, као и да је стечајни поступак над „Европа осигурање“ отворен 12.03.2009. године, уновчење имовине током стечајног поступка било отежано и из стечајног поступка су произишли и други судски поступци ради уновчавања имовине стечајног дужника, да је после доношења решења о главној деоби од 13.09.2017. године почела исплата утврђеног потраживања (тужиоцу је утврђено потраживање у износу од 42.460,00 динара, са законском затезном каматом од 01.02.2005. године, што укупно износи 71.402,56 динара, а дана 21.12.2018. године исплаћено 40% од утврђеног потраживања, односно 28.561,02 динара и остало ненаплаћено потраживање у износу од 42.841,55 динара), због чега тужилац сматра да је понашање тужене неделотворно, неефикасно, неажурно и да услед непоступања суда припада накнада у висини ненаплаћеног потраживања из стечајног поступка.

Према закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 02.11.2018. године и допуњеном на седници одржаној 27.09.2019. године, Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривике остала неизвршена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена

повреда права на суђење у разумном року. У предметима у којима се води стечајни поступак, законска затезна камата на потраживања утврђена правноснажним пресудама против дужника – друштвених предузећа обрачунава се до дана отварања стечајног поступка, у складу са законским решењем из Закона о стечају из 2009. године. У погледу извршних дужника који не спадају у напред наведену категорију, већ се ради о физичким или правним лицима која нису основана на бази друштвеног или државног капитала, свакако је нужно утврђивати узрочно-последичну везу између повреде права на суђење у разумном року и ненаплаћеног потраживања, те утврђивати да је управо искључиви разлог немогућности наплате тих потраживања неадекватно поступање суда. Нужно је доказати да је дужник у тренутку покретања поступка за наплату имао довољно новчаних средстава у имовини и да је поштујући редослед исплате могао да се наплати да је суд ефикасно поступао и предузимао делотворне радње у циљу наплате прописане одговарајућим законом о извршењу.

Полазећи од садржине тражене правне заштите и разлоге на којима је заснована правноснажна пресуда у побијаном делу у примени материјалног права на утврђено чињенично стање, по оцени Врховног суда у конкретном случају не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права, с обзиром на то да је одлука о тужбеном захтеву заснована применом одговарајућих одредби материјалног права, јер у конкретном случају стечајни дужник „Европа осигурање“ АД у стечају није привредно друштво са већинским друштвеним, односно државним капиталом, имајући у виду и закључак нижестепених судова да тужилац није доказао узрочно-последичну везу између немогућности наплате потраживања и неадекватног поступања суда.

Из наведених разлога, Врховни суд је оценио да нису испуњени услови да се у овој парници дозволи одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној на основу члана 404. став 2. ЗПП и одлучио као у ставу првом изреке овог решења.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. а у вези члана 479. став 6. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 479. став 6. ЗПП прописано је да против одлуке другостепеног суда (којом је одлучено у спору мале вредности) ревизија није дозвољена.

Тужба је поднета 26.10.2020. године. Вредност предмета спора износи 42.841,54 динара и поступак је вођен по правилима о спору мале вредности.

Како је побијаном другостепеном пресудом одлучено у спору мале вредности у коме је према члану 479. став 6. ЗПП искључено право на изјављивање ревизије, то ревизија тужиоца није дозвољена.

Из наведеног разлога, на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић